

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та управління виробництвом

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ **Сментина Н.В.**

(підпис)

«___» _____ 2018 року

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності «Економіка підприємства»

за темою:

**«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ СТВОРЕННЯ
ТУРИСТИЧНОЇ ФІРМИ»**

Виконавець

студент ФЕУВ, IV курсу, групи 6

Лєсков Олег Тарасович _____

Науковий керівник, д.е.н., професор

Балджи Марина Дмитрівна _____

/підпис/

Одеса – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	
1.1 Характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку туристичних послуг.....	6
1.2 Умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері туризму.....	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ФІРМИ	
2.1 Аналіз конкурентного середовища на ринку туристичних підприємств в місті Одеса.....	23
2.2 Оцінка внутрішніх конкурентних переваг туристичного підприємства.....	28
2.3 Формування витрат на створення та функціонування туристичної фірми.....	31
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ ТУРИСТИЧНОЇ ФІРМИ	
3.1 Прогнозування прибутку від реалізації туристичних послуг та туристичних продуктів.....	39
3.2 Оцінка економічної ефективності проекту.....	43
3.3 Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації.....	53
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день туризм – це одна з галузей, яка дає можливість отримати великий дохід у світовій економіці. За рахунок туризму живуть дуже багато країн, як маленькі країни, так і великі розвинені держави, наприклад, Франція, Арабські Емірати, США, Чехія та інші. В цих країнах туризм не в самому кінці списку, а ще й займає дуже вагому строку щодо дохідності туризму й приносить країнам близько 10% валового національного продукту. Показники динаміки росту дохідності туризму значно випереджають показники динаміки росту доходу в інших галузях економіки.

За останній час туризм має стрімкий темп розвитку світового туризму, що призводить до збільшення кількості персоналу та розтрат на подорожі. Тільки кожні 5 років персоналу в туризмі стає, приблизно, в два рази більше; а мандрівників в півтора рази. Це свідчить про те, що дійсно туризм набирає обертів [23].

В Україні туризм також розвивається, але нажаль, тільки виїзний туризм. Тобто туристичні фірми спрямованні на те, щоб люди купували тури та їхали закордон, та туризм по нашій країні нині не дуже розвинений. Розвиваючись в декількох напрямках, туризм щорічно охоплює мільйони людей на планеті: тих, хто ніколи нікуди не їде, оскільки "туристська політика повинна проводитися таким чином, щоб вона сприяла підвищенню рівня життя населення відвідуваних районів і відповідала їхнім потребам" (Глобальний етичний кодекс туризму).

Туризм – це дуже важливий сектор у економіці. Усі розвинені держави світу мають інтерес щодо його розвитку. В економіці деяких країнах туризм займає лідируючі позиції. По-перше, це робочі місця для місцевого населення: робота в готелях, ресторанах, кафе, парках розвитку, організація різних заходів та інше; по-друге, це надходження іноземної валюти. Туризм – це основа на експлуатації місцевих туристичних ресурсів, які приносять дохід даної місцевості та державі.

Одним з найважливіших етапів створення фірми є планування, тобто визначення мети розвитку керованого об'єкта, перспектив і засобів її досягнення, розробка програми, плану дії різної деталізації на різні періоди часу.

Сучасна економічна ситуація, пов'язана з переходом до ринкової економіки, диктує підприємствам новий підхід до внутрішньофірмового планування. Вони змушені шукати такі форми і моделі планування, які забезпечували б максимальну ефективність прийнятих рішень.

Мета роботи – дослідити теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної справи в сфері туристичного бізнесу.

Завданням роботи є:

- а) характеристика бізнес-ідеї створення туристичної фірми як туроператор та турагент;
- б) аналіз туристичного бізнесу в світі, Україні, Одесі та одеській області;
- в) розглянути особливості нормативно-правового регулювання в сфері туризму;
- г) аналіз туристичної діяльності та розрахунок витрат для створення туристичної фірми;
- д) оцінка можливих ризиків і ефективності проекту створення туристичної фірми.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення туристичних продуктів та турагенства на ринку туристичних послуг м. Одеса.

Предмет дослідження – бізнес-проекування започаткування власної справи в сфері туризму.

При написанні роботи були використані такі **методи**:

- економіко-математичний метод для розрахунку економічних показників (прибутковість, рентабельність, термін окупності, та інші);
- метод економіко-статистичного аналізу для відображення досліджуваних явищ і процесів;
- метод маркетингової та експертної діагностики для виявлення ринкоспроможності та конкурентного середовища на ринку.

Інформаційною базою при написанні роботи були нормативно-законодавчі акти України, навчальні, науково-методичні, статистичні дані, наукові статті в періодичних виданнях, результати особистих досліджень, опит праці в сфері туризму, ресурси Інтернету

ВИСНОВКИ

Турфірма «SunTravel» складе потужну конкуренцію на ринку товарів (послуг), адже має низку переваг, порівняно зі своїми конкурентами. До основних сильних сторін відносяться: доступні ціни та широкий асортимент товарів. Розташовується у центрі міста з високим трафіком. Головною слабкою стороною є наявність конкуренції з боку інших турфірм з цікавими турами.

Найбільшою загрозою є зміна економічної обстановки, що може призвести до зниження платоспроможності населення, збільшення орендної платні і т.п.

Стартові витрати для відкриття турфірми складають 300 000 гривень. Найбільшу частку становлять витрати на реалізацію ремонту у приміщенні під туристичний стиль, придбання офісної техніки, меблів тощо.

Поточні витрати поділяються на умовно-постійні та умовно-змінні. До умовно-постійних входить оренда приміщення, амортизаційні відрахування, заробітна плата, оплата комунальних послуг, витрати на рекламу та інтернет. Умовно-змінні включають витрати, пов'язані зі сплатою Єдиного податку (податок буде сплачуватись щоквартально у розмірі 5% від доходу туристичної фірми) та закупівельну ціну на придбання товарів.

Турфірма «SunTravel» вже з четвертого місяця отримує прибуток, так як перші три місяці – строк окупаємості.

Ефективність чистого приведенного доходу (NPV) в кінці життєвого циклу проекту складає 9 354 544. Індекс прибутковості (PI) складає 35,04, тобто кожна вкладена в даний проект гривня принесе 35,04 грн доходу. Внутрішня норма рентабельності (IRR) складає 10 000%, що перевищує ставку дисконтування 25%. Отже, проект є ефективним. Модифікована норма рентабельності (MIRR) становить 135,65%. Період окупності (PB) дорівнює 3 місяці. Дисконтований період окупності (DPB) дорівнює 3 місяці, тобто саме стільки часу потрібно для покриття стартових інвестицій за рахунок чистого дисконтованого грошового потоку, який генерує проект. З огляду на вищеперераховані показники можна стверджувати, що проект є ефективним та привабливим для інвестування.

Стійкість проекту дорівнює 100%. Це свідчить про стабільне перевищення доходів над витратами, вільне маневрування грошовими коштами підприємства і ефективне їх використання, безперебійний процес реалізації продукції.

Аналізуючи графік аналізу чутливості по чистому приведеному доходу, можна стверджувати, що найбільш вразливими показниками є ціна збуту та прямі витрати. До методів зниження ризику відносяться: диверсифікація, передача ризику, страхування, хеджування, самострахування, лімітування та здобуття додаткової інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Карпов В. А. Аналіз підприємницьких проектів : навчальний посібник / В. А. Карпов, С. А. Горбаченко. – Одеса : ОНЕУ, 2013. – 241 с.
2. Роздрібна торгівля [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua>.
3. Види роздрібною торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.finance-library.com.ua>.
4. Види діяльності по КВЕД-2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
5. Статистичний класифікатор організаційних форм суб'єктів економіки (СКОФ) (чинний з 01.01.2015 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_skof_2016.htm
6. Міністерство Юстиції України. Роз'яснення. «Статус фізичної особи - підприємця: проблеми застосування законодавства» від 14.01.2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0012323-11>
7. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» від 04.11.11 № 4014-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4014-17>
8. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15.05.2003 № 755-IV. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15/page>
9. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» від 18.11.2016 № 3268/5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>
10. Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» від 30.12.2014 № 1417. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>

11. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)» від 27.12.2008 № 1164. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1164-2008-%D0%BF>
13. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 № 4004-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
14. Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories>
15. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016-2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dkpp.rv.ua/>
16. Класифікатор професій ДК 003:2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433
17. Класифікатор основних фондів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=0070IA7734>
18. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
19. Реєстрація фізичної особи підприємця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://praving.kiev.ua/razdel46_ua/razdel48-11.htm
20. Спрощена система оподаткування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/2_ANR_2010/Economics/7_57170.doc.htm
21. Порівняльна таблиця груп єдиного податку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://byhgalter.com/porivnyalna-tablicya-grup-platnikov-yedinogo-podatku-i-iii-grup/>

22. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.
23. Головне управління статистики у Кіровоградській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kr.ukrstat.gov.ua/>
24. Михалкина Е. В. «Управление человеческими ресурсами организации: теория, процессы, технологии» 2011г. – 426 с.
25. Яковлев Г.А. Экономика и статистика туризма: Учеб. пособие / Г.А Яковлев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : РДЛ, 2004. – 375 с.
26. Кривда В.І., Кривда О.В., Нараєвський С.В. Можливості удосконалення методики SWOT-аналізу / В.І. Кривда, О.В. Кривда, С.В. Нараєвський // Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем ; зб. наук. праць МННЦ – 2007. – 77 с.
27. Корецький М.Х., Дегтяр А.О., Дацій О. І. Стратегічне управління: навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2007. — 240 с
28. Фірма «Algol» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://algol.ua/>
29. Фірма «Akkord-tur» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.akkord-tour.com.ua/>
30. Журавель Г. П. Облікова політика підприємства в ринкових умовах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. П. Журавель, В. Б. Клевець, П. Я. Хомин ; за ред. П. Я. Хомина ; М-во освіти і науки України. — К. : Професіонал, 2009. - 319 с.
31. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навчальний посібник / М. Д. Балджи, О.О. Карпов, А. І. Ковальов [та ін.]. - Одеса: ОНЕУ, 2013. - 670 с.
32. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / [М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька]. – К.: КНЕУ, 2005. – 592 с.
33. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія / В. В. Вітлінський, Г. І. Великоіваненко. – К.: КНЕУ, 2004. – 557 с.
34. Сайт міста Одеси [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://omr.gov.ua/acts/council/8975/>

35. Юринець З.В. Стаття «Дослідження конкурентного середовища ринку туристичних послуг України».
36. Волков Ю.Ф. Введення в готельний і туристичний бізнес (2-е вид.)/Серія "Вища професійна освіта". - Ростов н/Д: "Фенікс", 2004. - 352с.